

Směrnice pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků na Střední průmyslové škole v Ostravě – Vítkovicích, příspěvkové organizaci

Metodický pokyn MŠMT

k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Úvodní ustanovení

Pro bezpečnost a ochranu zdraví při výchově a vzdělávání dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních má výkon dozoru¹ nad činností dětí, žáků a studentů mimořádný význam. Konkrétní úkoly a podrobnosti v péči o bezpečnost a ochranu zdraví a v jejich rámci i úkoly dohledu nad dětmi, žáky a studenty škol a školských zařízení stanoví pro jednotlivé typy škol a školských zařízení obecně platné právní předpisy.

Cílem metodického pokynu je zdůraznit klíčová ustanovení těchto předpisů a doporučit způsob postupu při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při výchově a vzdělávání dětí, žáků a studentů (dále jen „žák“) ve školách a školských zařízeních.

Článek 1

Předmět a rozsah úpravy

- 1) Tento metodický pokyn stanoví postupy vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve školách a školských zařízeních (dále jen „škola“).
- 2) Tento metodický pokyn je určen pro právnické osoby vykonávající činnost škol zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Podpůrně jej mohou užívat i ostatní školy zapsané do školského rejstříku a poskytovatelé služeb souvisejících se vzděláváním a výchovou.

Článek 2

Předcházení rizikům

- 1) Školy zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a výchově (dále jen „vzdělávání“), činnostech s ním přímo souvisejících a při poskytování školských služeb. K zabezpečení tohoto úkolu škola přijímá na základě vyhledávání, posuzování a zhodnocování rizik spojených s činnostmi a prostředím opatření k prevenci rizik. Při stanovení konkrétních opatření bere v úvahu zejména možné ohrožení žáků při vzdělávání v jednotlivých předmětech, při přesunech žáků v rámci školního vzdělávání a při účasti žáků školy na různých akcích pořádaných školou. Zároveň přihlíží k věku žáků, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu.
- 2) Škola podle školního vzdělávacího programu, zpracovaného na základě příslušného rámcového vzdělávacího programu, seznamuje žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví tak, aby bylo dosaženo klíčových kompetencí vztahujících se k ochraně zdraví žáků a jejich bezpečnosti. Tyto klíčové kompetence jsou vytvářeny na základě vzdělávacího obsahu - očekávaných výstupů a účelně zvoleného učiva. Ve školním

vzdělávacím programu je ochrana a bezpečnost zdraví součástí výchovy ke zdravému životnímu stylu a zdraví člověka, chápanému jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Jedná se o nad předmětové téma, jehož součástí je mimo jiné dopravní výchova, ochrana člověka za mimořádných událostí, problematika první pomoci a úrazů, prevence sociálně patologických jevů, ochrana před sexuálním zneužíváním atp. Školy jsou při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb povinny přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů. Rámcové vzdělávací programy stanoví kromě konkrétních cílů, formy, délky a povinného obsahu vzdělávání i podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví.

- 3) Ředitel školy vydá školní řád; ředitel školského zařízení vnitřní řád. Školní řád a vnitřní řád upravuje podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců a podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí. Školní řád nebo vnitřní řád zveřejní ředitel na přístupném místě ve škole, prokazatelným způsobem s ním seznámí zaměstnance a žáky školy a informuje o jeho vydání a obsahu zákonné zástupce nezletilých žáků.

Článek 3

Povinnosti žáků

Žáci jsou povinni na úseku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zejména

a) dodržovat školní a vnitřní řád a předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,

b) plnit pokyny zaměstnanců škol vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.

Článek 4

Omezení pro činnost žáků

- 1) Pokud školy při vzdělávání žáků organizují praktické vyučování, praktickou přípravu, případně jiné práce, mohou mladistvé žáky zaměstnávat pouze činnostmi, které jsou přiměřené jejich fyzickému a rozumovému rozvoji a poskytují jim při práci zvýšenou péči.
- 2) Na žáky se při praktickém vyučování a při praktické přípravě vztahují ustanovení zákoníku práce, která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých, a další předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- 3) Školy dodržují zákazy prací a pracovišť platné pro ženy a zákazy prací mladistvým a podmínky, za nichž mohou mladiství tyto práce výjimečně konat z důvodu přípravy na povolání.

Článek 5

Zdravotní předpoklady

- 1) Školy se řídí ustanoveními zvláštních předpisů, jež se týkají zjišťování zdravotního stavu žáků a jejich zdravotní způsobilosti pro příslušný obor vzdělání.
- 2) Pro účast na některých vzdělávacích činnostech školy, například na škole v přírodě, sportovních a tělovýchovných akcích, výuce plavání nebo lyžařském výcviku, se vyžaduje zdravotní způsobilost, kterou posuzuje a posudek vydává praktický lékař pro děti a dorost. Praktický lékař pro děti a dorost, který dítě registruje, v posudku dále uvede, zda se dítě podrobilo stanoveným pravidelným očkováním nebo má doklad, že je proti nákaze imunní nebo že se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.
- 3) Zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci jsou povinni informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání nebo na účast na akcích.
- 4) Změny zdravotního stavu, ke kterým dojde v průběhu vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a které mohou mít vliv na zapojení žáka do prováděných činností, oznamují žáci okamžitě příslušnému pedagogickému pracovníkovi.

Článek 6

Uvolňování žáků z vyučování

- 1) Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen. Konkrétní podmínky, za nichž lze uvolnit z vyučování žáka, stanoví školní řád.
- 2) Žák nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen.
- 3) Ředitel školy je povinen přerušit vzdělávání žákyni z důvodu těhotenství a mateřství, jestliže praktické vyučování nebo praktická příprava probíhá na pracovištích nebo spočívá v pracích zakázaných těhotným ženám a matkám do konce devátého měsíce po porodu podle zvláštních právních předpisů, nebo jestliže vyučování podle lékařského posudku ohrožuje těhotenství žákyně.

Článek 7

Osobní ochranné pracovní prostředky

Osobní ochranné pracovní prostředky (dále jen "ochranné prostředky") se žákům poskytují při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech, pokud to vyžaduje ochrana jejich života a zdraví. Škola je žákům poskytuje podle vlastního seznamu, zpracovaného na základě vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek na pracovišti. Škola dbá, aby ochranné prostředky byly v použitelném stavu, a kontroluje jejich užívání.

Článek 8

První pomoc a ošetření

- 1) Škola a osoba, na jejímž pracovišti se uskutečňuje praktické vyučování nebo praktická příprava, zajistí, aby byly vytvořeny podmínky pro včasné poskytnutí první pomoci¹⁶ a lékařského ošetření při úrazech a náhlých onemocněních. Odpovídá za vhodné rozmístění lékárníček první pomoci s potřebným vybavením. Rovněž zajistí, aby se zásadami poskytování první pomoci byli seznámeni žáci a všichni zaměstnanci školy. Na vhodných místech umístí seznam telefonních čísel zdravotnických zařízení včetně zdravotnických zařízení zajišťujících dopravu raněných, nemocných a rodiček. O provedených opatřeních informuje kromě pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy i žáky.
- 2) Podle závažnosti úrazu a s ohledem na věk zraněného žáka, případně další okolnosti, zajistí škola jeho doprovod do zdravotnického zařízení a zpět nebo domů, popřípadě do školského zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči. O události a provedených opatřeních informuje neprodleně zákonného zástupce žáka. Doprovodem může být pouze zletilá osoba, osoba plně způsobilá k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole.
- 3) Opatření k zajištění první pomoci provede škola i při školních akcích konaných mimo školu. Rozsah vybavení prostředky pro poskytnutí první pomoci při zotavovací akci stanovuje zvláštní právní předpis.

Článek 9

Poučení žáků

- 1) Škola zajistí, aby žáci byli poučeni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní při vzdělávání nebo v přímé souvislosti s ním. Žáky zároveň seznámí s konkrétními pokyny, právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a se zásadami bezpečného chování, s možnými riziky a odpovídajícími následnými opatřeními, se kterými se mohou žáci setkat ve škole, jejím okolí a při činnostech mimo školu (například nebezpečí od neznámých lidí, nebezpečí násilí a šikany, nálezy nebezpečných předmětů apod.). Dále žáky seznámí s ustanoveními předpisů a pokynů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, pokud se vztahují na příslušnou činnost, akci nebo pracoviště a průběžně také s ustanoveními školního řádu, vnitřního řádu, řádů dílen, laboratoří, odborných pracoven, sportovních zařízení, tělocvičen a hřišť a jiných pracovišť a s dalšími opatřeními školy, jež mohou mít bezpečnostně preventivní význam.
- 2) Dokladem o provedeném poučení je záznam poučení (např.: v třídní knize), přílohou je osnova poučení. Pokud to stanoví předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, nebo je-li to odůvodněno rizikem činnosti, budou znalosti žáků ověřeny.
- 3) Žáky, kteří nebyli v době poučení přítomni, je třeba v nejbližším vhodném termínu poučit. Ve složitějších případech, zejména při seznámení se s obsahem důležitých předpisů, pokynů a norem o bezpečnosti technických zařízení, se pořídí zápis podepsaný žáky, z něhož lze podle potřeby zjistit konkrétní obsah provedeného poučení.

Článek 10

Dozor nad žáky

- 1) Školy jsou povinny vykonávat podle zvláštních předpisů nad nezletilými žáky náležitý dohled. Kromě bezpečnostních hledisek zajišťují pedagogičtí pracovníci při dohledu nad žáky také výchovné působení (dále jen "dozor"), a to v zájmu předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí. O zajištění náležitého dozoru rozhoduje ředitel školy. Vychází z konkrétních podmínek a přihlíží zejména k vykonávané činnosti, věku žáků a jejich rozumovému rozvoji (vyspělosti), dopravním a jiným rizikům. Ředitel školy pověří dozorem pedagogického pracovníka, stanoví rozvrh dozoru nad žáky a vyvěsí ho na takovém místě, aby bylo možno při kontrolní činnosti snadno rozpoznat, který pedagogický pracovník dozor koná.
- 2) Pedagogický pracovník koná dozor nad žáky ve škole před vyučováním, po vyučování, o přestávkách mezi dvěma vyučovacími hodinami, podle potřeby při přechodu žáků z jedné budovy školy do druhé budovy školy, do školní jídelny, školní družiny apod. Při zajišťování dozoru nad žáky se postupuje podle rozvrhu dozoru. Jestliže ředitel školy povolí žákům pobyt ve škole před vyučováním, mezi dopoledním a odpoledním vyučováním nebo po vyučování, zabezpečí jejich dozor. Dozor ve škole začíná nejméně 20 minut před začátkem dopoledního a 15 minut před začátkem odpoledního vyučování a končí odchodem žáků ze školy po skončeném vyučování.
- 3) Zajištění dozoru nad žáky – strážníky v zařízení školního stravování přísluší vždy té právnické osobě, která vykonává činnost zařízení školního stravování. Způsob, jakým tento dohled bude zajištěn, je na rozhodnutí ředitele tohoto zařízení školního stravování.
- 4) Při akcích konaných mimo školu, kdy místem pro shromáždění žáků není škola, začíná dozor 15 minut před dobou shromáždění na určeném místě. Po skončení akce dozor končí na předem určeném místě a v předem stanoveném čase. Místo a čas shromáždění žáků a skončení akce oznámí škola nejméně jeden den před konáním akce, buď zákonným zástupcům žáků, nebo přímo zletilým žákům.
- 5) Podle rozhodnutí ředitele školy mohou dozor konat vedle pedagogických pracovníků i jiné osoby, které jsou zletilé, plně způsobilé k právním úkonům a jsou v pracovněprávním vztahu ke škole. Tyto osoby musí být řádně poučeny o povinnostech dozoru a ředitel školy o tomto poučení provede písemný záznam, který osoba pověřená dozorem podepíše.
- 6) Pedagogičtí pracovníci vykonávají podle pokynů ředitele dozor i mimo školu, např. při praktickém vyučování, při praktické přípravě, při kurzech, exkurzích a jiných činnostech vyplývajících ze školních vzdělávacích programů, při účasti na soutěžích, přehlídkách popřípadě při jejich přípravě a na jiných akcích organizovaných školou.
- 7) Při akcích konaných mimo školu, kdy jsou jejich účastníci ubytováni v objektech jiných osob, dodržují žáci předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a předpisy o požární ochraně platné v těchto objektech. Žáci dodržují stanovený režim dne a pokyny vydané pro dobu nočního klidu. Za seznámení žáků s těmito pokyny a za kontrolu jejich dodržování odpovídá vedoucí akce nebo jím určený pedagogický pracovník. Vedoucí akce rozhodne o způsobu provádění dohledu v době nočního klidu.
- 8) Kromě ustanovení uvedených v tomto metodickém pokynu, jež mohou souviset s výkonem dozoru, existují ještě další zvláštní ustanovení v právních předpisech nebo ve vzdělávacích programech: například ustanovení o dělení tříd na skupiny, nebo jiná ustanovení o poměru mezi počtem žáků a počtem dozírajících osob, případně ustanovení podrobněji určující způsob výkonu dozoru.

Článek 11

Zvláštní pravidla při některých činnostech

- 1) Kromě obecných zásad úrazové prevence jsou při některých činnostech dodržována další zvláštní pravidla. Je tomu tak zejména při výuce některých odborných předmětů se zvýšeným rizikem ohrožení zdraví a života, při praktickém vyučování, praktické přípravě při výuce tělesné výchovy, koupání, výuce plavání, lyžařském výcviku, sportovních a turistických akcích. Ve všech takových případech klade škola zvýšený důraz na dodržování pokynů, právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, pokynů a zásad úrazové prevence pedagogickými pracovníky i žáky. Důsledně je vyžadováno ukázněné chování žáků. Žák musí mít k dispozici svůj průkaz zdravotní pojišťovny nebo jeho kopii.
- 2) Při pohybových a sportovních činnostech (míčové hry apod.) se účastníci řídí ustanoveními o bezpečnosti obsaženými v pravidlech pro příslušnou pohybovou činnost, danou věkovou skupinu a jejich modifikaci pro dané prostorové podmínky školy a ustanoveními soutěžních řádů daných sportů.
- 3) Při praktickém vyučování, praktické přípravě, sportovních a jiných činnostech, kde je zvýšená možnost ohrožení zdraví, se žáci řídí pokyny vyučujícího. Vyučující nedovolí, aby se žák bez odložení nebo bez zabezpečení proti možnosti zranění a zachycení ozdobných a jiných pro činnost nevhodných a nebezpečných předmětů účastnil příslušné činnosti. Těmito ozdobnými, pro činnost nevhodnými a nebezpečnými předměty jsou například náramky, hodinky, náušnice, pearcing, náhrdelníky, prsteny ozdobné kroužky aj. Žáci tyto předměty odkládají na určená místa, způsob zajištění předmětů stanoví ředitel ve školním řádu.
- 4) Žáci používají pracovní oděv nebo cvičební úbor a obuv a mají výstroj podle druhu vykonávané činnosti a podle pokynů učitele, který dodržování tohoto požadavku kontroluje. Žák musí mít cvičební úbor, pracovní oděv a obuv v řádném a použitelném stavu.

Článek 12

Praktické vyučování a praktická příprava

- 1) Při praktickém vyučování a praktické přípravě musí být pracoviště a jeho vybavení, včetně výrobních a pracovních prostředků a zařízení, v nezávadném stavu a musí odpovídat požadavkům předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Musí být dodržovány předpisy k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví při práci²⁶, hygienické předpisy a jiné právní předpisy (např. upravující dělení tříd na skupiny). Žákům jsou na základě vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek činnosti podle potřeby přidělovány ochranné prostředky.
- 2) Pokud se praktické vyučování a praktická příprava uskutečňuje u jiné právnické nebo fyzické osoby, musí být ve smlouvě, kterou o tom škola s touto osobou písemně uzavírá, obsažena mimo jiné i ustanovení o opatřeních k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, včetně ochranných opatření, která musí být přijata, poskytování ochranných prostředků, ochranných nápojů, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků apod. Právnická nebo fyzická osoba je povinna zajistit žákům bezpečnost a ochranu zdraví při pracovní činnosti ve stejném rozsahu, jako tomu je u vlastních zaměstnanců, s přihlédnutím k jejich věku, fyzickému a rozumovému rozvoji.

Článek 13

Tělesná výchova

Při výuce tělesné výchovy dodržuje škola platné rámcové vzdělávací programy a didaktické zásady. Bezpečnost žáků při tělesné výchově zajišťuje pedagogický pracovník po celou dobu vyučování. Ve výjimečných případech pedagogický pracovník výuku dočasně přeruší a zajistí dozor zletilou osobou, která je plně způsobilá k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole. Vydává jasné, přesné a žákům srozumitelné povely a pokyny, kontroluje bezpečnost a funkčnost tělocvičného náradí a náčiní před zahájením výuky. Přihlíží zejména k fyzické vyspělosti žáků, k jejich věku a předchozím zkušenostem. Při pohybových činnostech v přírodních podmínkách je třeba volit terén a překážky úměrné věku, klimatickým podmínkám, rozumovému a fyzickému vývoji s přihlédnutím ke kvalitě výstroje a výstroje žáků. K zařazení sportovních odvětví, která nejsou podrobně rozvedeny ve školských vzdělávacích programech, musí mít pedagogický pracovník povolení ředitele školy a dodržovat bezpečnostní pravidla i metodické postupy pro danou věkovou kategorii platné v oblasti školního nebo svazového sportu.

Článek 14

Výuka plavání

- 1) Výuka plavání se uskutečňuje v zařízeních k tomu určených. Ředitel školy musí ověřit dodržování hygienických podmínek ze strany zařízení určeného pro výuku plavání, odbornou úroveň poskytované výuky, podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany žáků. Při plavecké výuce se třída na základní škole dělí na skupiny, každou skupinu vede jeden vyučující. Nejvyšší počet žáků-plavců ve skupině je 15, žáků-neplavců 10. Pro žáky škol a tříd samostatně určených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se počet řídí zvláštním předpisem. Pedagogický pracovník má přehled o celém prostoru výuky a všech žácích, kteří se výuky účastní. Pedagogický pracovník pravidelně provádí v průběhu výuky překontrolování počtu žáků. Totéž se provádí při jejím zakončení.
- 2) Vyučující pedagogický pracovník věnuje zvláštní péči neplavcům. Jejich výcvik se provádí podle možnosti odděleně v bazénu s odpovídající hloubkou vody.
- 3) Odpovědnost za bezpečnost žáků při výuce plavání, která je realizována mimo školu, nesou pedagogičtí pracovníci, kteří žáky na výuku plavání doprovázejí.
- 4) Za bezpečnost žáků při plavecké výuce ve školách, do doby jejich předání pedagogickým pracovníkům, jež vedou výuku, odpovídají pedagogičtí pracovníci, kteří žáky na plaveckou výuku doprovázejí. Doprovázející pedagogický pracovník je přítomen po celou dobu výuky. V dohodách uzavíraných o využívání cizích zařízení k plavecké výuce je nutno upravit ve smyslu těchto zásad podrobně povinnosti zaměstnanců zúčastněných stran, týkající se jejich odpovědnosti za bezpečnost žáků.
- 5) Pokud v celém průběhu výuky nemůže být zachován náležitý přehled o všech jeho žácích (účastnících), pedagogický pracovník plaveckou výuku přeruší.

Článek 15

Lyžařský výcvik

- 1) Lyžařský výcvik je veden pedagogickými pracovníky, kteří odpovídají za činnost instruktorů. Jejich kvalifikaci si ověří ředitel školy. Práci instruktorů řídí vedoucí kurzu

určený ředitelem školy, který též schvaluje plán výcviku. Vedoucí kurzu před odjezdem na lyžařský výcvik upozorní na nutnost seřízení bezpečnostního vázání lyží. Žáci prokáží seřízení bezpečnostního vázání lyží potvrzením servisu, popř. čestným prohlášením zákonných zástupců nebo svým v případě zletilých žáků.

- 2) Za řádnou organizační přípravu kurzu odpovídá jeho vedoucí. Zajišťuje vhodný objekt, dopravu, poučení žáků o předpisech a pokynech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Při realizaci kurzu řídí činnost jednotlivých pracovníků, dbá na dodržování stanoveného programu praktické i teoretické části kurzu.
- 3) Doporučuje se, aby zákonní zástupci nezletilého žáka a zletilí žáci předložili před odjezdem prohlášení o tom, že je žák zdravý a ve stavu schopném absolvovat lyžařský výcvik.
- 4) Před odjezdem na kurz se doporučuje sjednat pojistnou smlouvu s pojišťovnou. (Jednorázové úrazové připojištění žáků, pojištění z odpovědnosti za škodu vzniklou při výkonu povolání.)
- 5) Účastníci kurzu jsou povinni dodržovat předpisy a pokyny vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví, včetně pravidel bezpečného pohybu na sjezdových a běžeckých tratích. U žáků se při lyžařském výcviku na základě zhodnocení rizik doporučuje používání lyžařských ochranných přileb.
- 6) Žáci jsou rozděleni do družstev podle své výkonnosti a zdravotního stavu. Při rozřazení do družstev se nevyžaduje od úplných začátečníků předvedení výkonu, který by byl nad jejich síly, ale zařadí se přímo do družstva. Tato hlediska jsou dodržována i v průběhu výcviku, při výběru místa výcviku, zvláště též na sjezdových tratích a za ztížených podmínek, na zledovatělém povrchu, za snížené viditelnosti a podobně. Družstvo má nejvýše 15 členů, u žáků se zdravotním postižením se počet snižuje vzhledem k charakteru postižení žáků a dalším okolnostem.
- 7) Péči o zdraví účastníků je povinen zajistit vedoucí kurzu nebo instruktor, který má pro tuto práci potřebné předpoklady, znalosti a případně i kvalifikaci. Účastní-li se kurzu více než 30 žáků do 15 let, je potřebné ustanovit zdravotníka; podrobnosti upravuje zvláštní předpis.
- 8) Zpravidla třetí den lyžařského kurzu se doporučuje z hlediska zdravotního zařadit odpočinkový půlden³³ s aktivním programem a bez lyžařského nebo snowboardového výcviku.
- 9) Lanovky a vleky se používají jen pro organizovaný výcvik po řádném poučení o všech pravidlech a bezpečnostních předpisech o jízdě na vlecích a lanovkách. Během pobytu na horách je nutné dodržovat pokyny Horské služby a respektovat výstražné značky. Za nepříznivých podmínek (hustá mlha, sněhová bouře, teplota pod mínus 12 °C apod.) se výcvik a horské výlety omezují, popřípadě nekonají.
- 10) Výcvik se provádí v terénu, který odpovídá lyžařské vyspělosti členů družstva. Zvýšená pozornost se věnuje výběru terénu pro začínající lyžaře, zvláště s bezpečným dojezdem.
- 11) Při výletu jedou žáci ve skupině v pravidelných odstupech, které se při snížené viditelnosti zkracují až na dotek. Skupina se řídí pokyny vedoucího přesunu (určuje vedoucí kurzu), který jede v čele. V závěru jede vždy zkušený lyžař. V průběhu akce se pravidelně provádí překontrolování počtu účastníků. Totéž se provádí při jejím zakončení. O trase a časovém plánu výletu musí být informován vedoucí kurzu a odpovědný zástupce ubytovacího zařízení.

- 12) Uvedené zásady se dodržují přiměřeně i při lyžařském výcviku konaném v hodinách tělesné výchovy v místě nebo blízkosti školy.
- 13) Do programu lyžařského kurzu je možno zařadit i výcvik na snowboardu, pokud jsou zároveň dodržována pravidla k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při jízdě na snowboardu. Při organizaci výcviku je nutno dbát na to, aby nedocházelo ke kolizi mezi účastníky obou výcviků.

Článek 16

Sportovně turistické kurzy

- 1) Před zahájením kurzu jsou účastníci poučeni školou o vhodné výstroji. Při nástupu na kurz je provedena určeným pedagogickým pracovníkem její kontrola. Bez potřebného vybavení nemohou být žáci do kurzu přijati. Zákonní zástupci žáka a zletilý žák předloží před odjezdem prohlášení o tom, že je žák zdravý. Rovněž se doporučuje před zahájením kurzu sjednat pojistnou smlouvu s pojišťovnou. (Jednorázové úrazové připojištění žáků, pojištění pedagogických pracovníků z odpovědnosti za škodu vzniklou při výkonu povolání.)
- 2) Kurzy vedou pedagogičtí pracovníci, kteří odpovídají za činnost instruktorů. Jejich činnost řídí a kontroluje vedoucí kurzu. Zároveň kontrolují dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Žáci se dělí do družstev podle výkonnosti. Družstvo má nejvíce 15 žáků, pokud není zvláštními předpisy a tímto pokynem stanoven pro některé činnosti počet nižší. Družstvo žáků škol a tříd samostatně určených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami tvoří polovina nejvyššího počtu žáků třídy stanoveného zvláštním předpisem. Počet pedagogických pracovníků nesmí být menší než počet družstev. Kurzy s počtem do 30 žáků musí doprovázet tři zletilé osoby, které jsou plně způsobilé k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole, přičemž minimálně jedna osoba musí být pedagogickým pracovníkem.
- 3) Pedagogičtí pracovníci a instruktoři jsou povinni dbát na úroveň pohybové vyspělosti, předchozí výcvik, výkonnost a zdravotní stav žáků. Během kurzu (výletu) přihlížejí k aktuálnímu počasí, zařazují včas a v přiměřené míře přestávky pro odpočinek. O trase a časovém plánu kurzu (výletu) musí být informován vedoucí kurzu, popřípadě odpovědný zástupce ubytovacího zařízení.
- 4) Před zahájením cyklistického kurzu ověří vedoucí kurzu povinné vybavení, technický stav jízdních kol (včetně povinnosti mít ochrannou přilbu) a znalosti žáků o pravidlech silničního provozu, bez jejichž znalosti se žáci nemohou kurzu zúčastnit. V silničním provozu má družstvo maximálně 10 cyklistů, za které odpovídá vedoucí družstva. Trasu přesunu volí vedoucí kurzu s ohledem na výkonnost a zdravotní stav žáků, na stav a frekvenci dopravy na komunikaci atd. Při přesunech v rámci cyklistického kurzu za dopravního provozu musí být na začátku a na konci skupiny zletilá osoba, která je plně způsobilá k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole, přičemž minimálně jedna osoba musí být pedagogickým pracovníkem.
- 5) Před zahájením kurzu vodní turistiky zjistí vedoucí kurzu stupeň plavecké vyspělosti žáků. Vedoucí kurzu odpovídá za zhodnocení stavu sjízdnosti trasy. Pedagogický pracovník odpovídá nejvýše za pět kanoí (kajaků) nebo za dvě pramice (rafty). Při obtížnějších podmínkách vedoucí kurzu počet lodí na jednoho pedagoga sníží. Žáci jsou vybaveni při jízdě plovací vestou, při jízdě na divoké vodě nebo obtížně sjízdných propustech plovací vestou a přilbou. Pokud se v průběhu jízdy na divoké vodě podmínky zhorší nebo se zvýší riziko, vedoucí kurzu jízdu přeruší nebo sjíždění ukončí.

- 6) Při horské turistice je pedagogický pracovník povinen seznámit žáky s možným nebezpečím hrozícím v horách. Při horských túrách se musí důsledně respektovat momentální zdravotní stav žáků, aktuální podmínky (zejména povětrnostní), značení a pokyny Horské služby. Před začátkem túry pedagogický pracovník informuje vedoucího kurzu a odpovědného zástupce ubytovacího zařízení o směru, cíli túry a o předpokládaném čase návratu. Pedagogický pracovník hlásí těmto osobám, pokud to situace umožňuje, eventuální zdržení. Na horskou túru doprovázejí družstvo nebo skupinu žáků vždy nejméně dvě zletilé osoby, které jsou plně způsobilé k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole, přičemž minimálně jedna osoba musí být pedagogickým pracovníkem.
- 7) Horolezecký výcvik, včetně základního kurzu, vede pedagogický pracovník, který odpovídá za činnost instruktora - člena Českého horolezeckého svazu při dodržení všech pravidel k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví stanovených horolezeckým svazem.

Článek 17

Koupání

Koupání se uskutečňuje pouze na vyhrazených místech, kde není koupání zakázáno. Pedagogický pracovník osobně předem ověří bezpečnost místa pro koupání, přesně vymezí prostor, kde se žáci mohou pohybovat (plavat) a učiní taková opatření, aby měl přehled o počtu koupajících se žáků ve skupině. Skupina na jednoho pedagogického pracovníka je maximálně 10 žáků. Pro žáky škol a tříd samostatně určených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se tento počet řídí zvláštním předpisem. Po skončení koupání skupiny žáků a v jeho průběhu pedagogický pracovník kontroluje počet žáků.

Článek 18

Bruslení

- 1) Při bruslení organizovaném školou odpovídá za bezpečnost žáků učitel tělesné výchovy nebo dohled konající pedagog, který posoudí kvalitu plochy a případně i mantinelů. V případě bruslení na přírodním ledě posoudí tloušťku ledu z hlediska nosnosti.
- 2) Žáci bruslící na kolečkových bruslích používají ochranné prostředky zmírňující následky pádů (na kolena, na lokty, rukavice, přilbu).

Článek 19

Bezpečnost žáků při soutěžích a přehlídkách

- 1) Vysílající školy zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví žáků po dobu dopravy na soutěže a ze soutěží, pokud se se zákonným zástupcem žáka nedohodne jinak. V průběhu soutěže zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků organizátor.
- 2) Po dobu vlastní soutěže přebírá náležitý dohled nad žáky organizátor soutěže. Vyhláší počátek a konec soutěže nebo přehlídky a zajišťuje podmínky pro bezpečnou účast žáků poskytnutím případných ochranných prostředků, náležitým vybavením laboratoří, jiných soutěžních míst a současně přihlédne k věku, fyzickému a rozumovému rozvoji žáků.
- 3) U sportovních soutěží, uměleckých soutěží a dalších soutěží, kde to charakter soutěže vyžaduje a je to dáno organizačním řádem, zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků vysílající škola v plném rozsahu, pokud se se zákonným zástupcem žáka nedohodne jinak.

Článek 20

Zahraniční výjezdy

Školy odpovídají za bezpečnost a ochranu zdraví žáků při zahraničních výjezdech, které organizují v rámci vzdělávání nebo s ním přímo souvisejících činnostech. O konkrétních opatřeních a poučení žáků, případně jejich zákonných zástupců, se pořizuje před uskutečněním výjezdu záznam o poučení podepsaný jeho účastníky. Přiměřeně se použijí ustanovení čl. 15 a 16. Mezi účastníky výjezdu do zahraničí zařadí škola pouze ty žáky, kteří předloží písemný souhlas zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka a mají uzavřené pojištění odpovědnosti za škodu platné na území příslušného státu a pojištění léčebných výloh v zahraničí nebo v případě výjezdu do členského státu Evropské unie mají Evropský průkaz zdravotního pojištění nebo potvrzení tento průkaz nahrazující.

Článek 21

Úrazy žáků

- 1) Úrazem žáků je úraz, který se stal žákům při vzdělávání nebo s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Jedná se tedy zejména o úrazy žáků na vycházkách, výletech, zájezdech, putováních, exkurzích, při koupání, při výuce plavání a lyžařském výcviku, sportovních a turistických kurzech, zahraničních výletech, při účasti na soutěžích a přehlídkách.
- 2) Úrazem žáků není úraz, který se žákům stane na cestě do školy a zpět, nebo na cestě na místo nebo cestou zpět, jež bylo určeno jako shromaždiště mimo prostory školy při akcích konaných mimo školu.

Článek. 22

Evidence úrazů žáků

Vedoucí zaměstnanec školy, jemuž byl úraz žáka hlášen, zajistí, aby byly objektivně zjištěny a případně odstraněny příčiny úrazu.

Článek 23

Odpovědnost za škodu při úrazech žáků

Školy odpovídají v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy⁴² žákům za škodu, která jim vznikla v důsledku úrazu. Způsob a rozsah náhrady škody projedná škola se zákonnými zástupci žáka nebo se zletilým žákem.

Článek 24

Sledování úrazovosti žáků

Informace získané při prošetřování jednotlivých úrazů žáků, při sledování celkové školní úrazovosti a rozborů jejich příčin využívají školy, organizace a orgány, v jejichž působnosti je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, k prohloubení preventivní činnosti, a to v anonymizované podobě.

Kontrolní činnost

Článek 25

- 1) Dodržování podmínek pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků kontrolují průběžně vedoucí zaměstnanci školy v rámci své působnosti a plnění úkolů v oblasti prevence rizik.
- 2) Pedagogičtí pracovníci kontrolují a vyžadují dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, jakož i dodržování pokynů žáky.
- 3) Do programu prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při činnostech organizovaných školou nejméně jednou ročně⁴³ zahrnují školy také kontrolu školních dílen, laboratoří, tělocvičen a tělocvičného nářadí a náčiní, školních hřišť, školních pozemků i dalších pracovišť školy užívaných žáky, včetně jejich vybavení. Pokud se na ně a na jejich vybavení vztahují zvláštní předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, například o elektrických, plynových, zdvihacích a tlakových zařízeních, provádějí se na nich prostřednictvím osob se zvláštní odbornou způsobilostí odborné kontroly a revize ve lhůtách stanovených těmito předpisy. U tělocvičného nářadí a ostatního náčiní se kromě jeho běžných kontrol v hodinách tělesné výchovy a v rámci prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci provádějí i odborné technické kontroly nejméně jednou za rok, pokud nestanovil výrobce lhůtu kratší. Součástí prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při činnostech organizovaných školou je rovněž kontrola vybavení školy prostředky pro poskytnutí první pomoci, a to jak z hlediska obsahu, tak i lhůt jejich použitelnosti.

Článek 26

Kontrolu dodržování podmínek pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb provádí Česká školní inspekce, orgány ochrany veřejného zdraví, popřípadě orgány inspekce práce podle zvláštních právních předpisů.

PROVOZNÍ ŘÁD ELEKTROTECHNICKÝCH A AUTOMATIZAČNÍCH LABORATOŘÍ

1. Elektro a automatizační laboratoře jsou považovány za zkušební prostor podle ČSN 33 1345 a ČSN 34 3105.
2. Studenti přicházejí, setrvávají a odcházejí výhradně v přítomnosti vyučujícího.
3. Studenti jsou řádně přezuti vstupují pouze se sešitem, psacími potřebami a kalkulaátorem, tašky a ostatní věci zůstanou uzamčeny v šatně.
4. Své pracovní místo udržuje žák v pořádku, na stole má jen věci nezbytně nutné k zadané práci.
5. Studentům je zakázáno manipulovat s technologickým vybavením, elektrickým zařízením učebny, jíst, kouřit a užívat omamné látky ve vyučování.
6. Případné nedostatky a závady hlásí studenti vyučujícímu.
7. Vzniklé škody hradí viník (dle §27 Nařízení vlády č.108/94 Sb.).
8. Studenti musí být prokazatelně seznámeni s příslušnými předpisy, poskytováním první pomoci (ČES 000294) a provozním řádem.
9. V případě požáru je nutno postupovat v souladu s požárními směrnicemi, popřípadě evakuačním plánem.
10. Jako poslední opouští učebnu vyučující, který zodpovídá za provedení kontroly pořádku, uzavření oken, vypnutí elektrického zařízení, osvětlení a uzamčení učebny.
11. Nedodržení a porušení provozního řádu je hodnoceno jako porušení školního a pracovního řádu s vyvozením příslušných důsledků.

Ve Vítkovicích dne 21. září 2016
Zpracoval bezpečnostní preventista Zdeněk Koval

Schválil: Mgr. Tomáš Řežáb
ředitel SPŠ

PROVOZNÍ ŘÁD TĚLESNÉ VÝCHOVY

1. Zákaz vstupu do tělocvičny, posilovny, bazénu, nebo hřiště bez vyučujícího TV.
2. Student je povinen zúčastnit se hodiny TV ve cvičebním úboru a vhodné obuvi. Bez tohoto úboru platí přísný zákaz účasti hodiny TV. Nepřípustné jsou rovněž řetízky, přívěšky, prsteny dlouhé nehty. Dlouhé vlasy musí být vhodně upraveny.
3. Do hodiny TV nastupují studenti včas.
4. Studenti jsou povinni dbát o svou hygienu.
5. V průběhu hodiny TV jsou studenti povinni řídit se pokyny vyučujícího, zejména v hodinách gymnastiky a plavání.
6. Studenti jsou povinni nahlásit každá zranění (i drobná) – nejpozději na konci hodiny. Vyučující úraz zapíše do sešitu úrazů TEV.
7. Zákaz nošení cenných předmětů do hodin TV (případně je studenti dají do úschovy vyučujícímu). V jiném případě škola neručí za ztrátu.
8. Při přesunu na hřiště, stadion, bazén jsou studenti povinni dbát své osobní bezpečnosti a pravidel silničního provozu.
9. Jako poslední opouští učebnu vyučující, který zodpovídá za provedení kontroly pořádku, uzavření oken, vypnutí elektrického zařízení, osvětlení a uzamčení učebny.
10. V případě, že student nemůže z různých důvodů cvičit, omlouvá se vyučujícímu TV. Hodiny TV se zúčastní pasivně, nemusí mít cvičební úbor.
11. Vyučující omluví studenta na základě lékařského potvrzení, nebo žádosti rodičů.
12. Vzniklé škody hradí viník (dle §27 Nařízení vlády č. 108/94 Sb.).
13. V případě požáru je nutno postupovat v souladu s požárními směrnicemi, popřípadě evakuačním plánem.
14. Nedodržení a porušení provozního řádu je hodnoceno jako porušení školního a pracovního řádu s vyvozením příslušných důsledků.

PROVOZNÍ ŘÁD JÍDELNY

1. V době výdeje stravy musí být přítomen dozor, zodpovědný za pořádek a bezproblémový provoz jídelny.
2. Žáci se chovají v jídelně slušně a neruší ostatní, jsou přezutí a tašky si odkládají na místě k tomu určeném, svršky na věšák
3. V jídelně je nutno dodržovat základní hygienické předpisy.
4. V případě požáru je nutno postupovat v souladu s požárními směrnicemi, popřípadě evakuačním plánem.
5. Nedodržení a porušení provozního řádu je hodnoceno jako porušení školního a pracovního řádu s vyvozením příslušných důsledků.

Ve Vítkovících dne 21. září 2016
Zpracoval bezpečnostní preventista Zdeněk Koval

Schválil: Mgr. Tomáš Řežáb
ředitel SPŠ

PROVOZNÍ ŘÁD ODBORNÝCH UČEBEN A LABORATOŘÍ

1. Studenti přicházejí, setrvávají a odcházejí výhradně v přítomnosti vyučujícího.
2. Studenti jsou řádně přezuti a vstupují pouze se sešitem, psacími potřebami a kalkulačkou.
3. Své pracovní místo udržuje žák v pořádku, na stole má jen věci nezbytně nutné k zadané práci.
4. Studentům je zakázáno manipulovat s technologickým vybavením, elektrickým zařízením učebny, jíst, kouřit a používat omamné prostředky ve vyučování.
5. Případné nedostatky a závady hlásí studenti vyučujícímu.
6. Vzniklé škody hradí viník (dle § 27 Nařízení vlády č. 108/94 Sb.).
7. Studenti musí být prokazatelně seznámeni s příslušnými předpisy, poskytováním první pomoci (ČES 000294) a provozním řádem.
8. V případě požáru je nutno postupovat v souladu s požárními směrnicemi, popřípadě evakuačním plánem.
9. Jako poslední opouští učebnu vyučující, který zodpovídá za provedení kontroly pořádku, uzavření oken, vypnutí elektrického zařízení, osvětlení a uzamčení učebny.
10. Nedodržení a porušení provozního řádu je hodnoceno jako porušení školního a pracovního řádu s vyvozením příslušných důsledků.

Ve Vítkovicích dne 21. září 2016
Zpracoval bezpečnostní preventista Zdeněk Koval

Schválil: Mgr. Tomáš Řežáb
ředitel SPŠ

PROVOZNÍ ŘÁD HERNY STOLNÍHO TENISU

1. Vstup do herny stolního tenisu (dále jen herny) je povolen pouze v účelném cvičebním úboru a vhodné obuvi. Do cvičebního úboru se žáci či cvičenci převlékají v šatně TEV.
2. Mimo výuku TEV, která probíhá podle rozvrhu, má v herně povoleno cvičit maximálně 20 cvičenců.
3. Vstup a pobyt v herně je možný jen pod přímým dozorem našich učitelů (dále jen cvičitelů). Ti jsou odpovědní za bezpečnost, kázeň, pořádek a stav vybavení herny.
4. Cvičící jsou povinni řídit se pokyny cvičitele.
5. Cvičící je povinen ihned nahlásit jakoukoliv závadu v herně a každý úraz nebo zranění cvičiteli.
6. Po ukončení organizované činnosti žáků nebo cvičenců odchází učitel z herny jako poslední a zajistí provedení kontroly pořádku, vypnutí elektrického zařízení, osvětlení a uzamčení herny.
7. Manipulace s osvětlením, ventilátorem a elektronikou smí provádět pouze cvičitel.
8. Cvičící jsou v herně povinni dodržovat všechny povinnosti studentů vyplývající ze školního řádu.
9. Vzniklé škody hradí viník (dle § 27 Nařízení vlády č. 108/94 Sb.)
10. V případě požáru je nutno postupovat v souladu s požárními směrnicemi, případně evakuačním plánem.
11. Nedodržení a porušení provozního řádu herny je hodnoceno jako porušení školního a pracovního řádu s vyvozením příslušných důsledků.

Ve Vítkovících dne 21. září 2016
Zpracoval bezpečnostní preventista Zdeněk Koval

Schválil: Mgr. Tomáš Řežáb
ředitel SPŠ

PROVOZNÍ ŘÁD VENKOVNÍ HRACÍ PLOCHY

1. Vstup na venkovní hrací plochy (dále jen hřiště) je povolen pouze v účelném cvičném úboru a vhodné obuvi. Do cvičebního úboru se žáci či cvičenci převlékají v šatně TEV.
2. Vstup a pobyt na hřišti je možný jen pod přímým dozorem našich učitelů (dále jen cvičitelů). Ti jsou odpovědní za bezpečnost, kázeň, pořádek a stav vybavení hřiště.
3. Cvičící jsou povinni řídit se pokyny cvičitele a vyvarovat se takového způsobu cvičení, který by mohl ohrozit jejich zdraví, způsobit zranění nebo poškodit vybavení hřiště.
4. Cvičící je povinen ihned nahlásit jakoukoliv závadu na hřišti a každý úraz nebo zranění cvičiteli.
5. Po ukončení organizované činnosti žáků nebo cvičenců odchází učitel z hřiště jako poslední a zajistí provedení kontroly pořádku a upravenosti povrchu hřiště.
6. Stříkání hřiště vodou smí provádět pouze cvičitel.
7. Cvičící jsou na hřišti povinni dodržovat všechny povinnosti studentů, vyplývající ze školního řádu.
8. Vzniklé škody hradí viník (dle § 27 Nařízení vlády č.108/94 Sb.).
9. V případě požáru je nutno postupovat v souladu s požárními směrnicemi, popřípadě evakuačním plánem.
10. Nedodržení a porušení provozního řádu hřiště je hodnoceno jako porušení školního řádu s vyvozením příslušných důsledků.

Ve Vítkovicích dne 21. září 2016
Zpracoval bezpečnostní preventista Zdeněk Koval

Schválil: Mgr. Tomáš Řežáb
ředitel SPŠ

PROVOZNÍ ŘÁD UČEBNY CNC – PRAXE

1. Studenti jsou přítomni v učebně CNC pouze za dozoru vyučujícího.
2. Vyučující vždy na začátku a konci výuky zkontroluje stav hardwaru. Probíhá-li výuka na počítačích, kontroluje i stav softwaru.
3. Každý student odpovídá za svěřené pracoviště, případné závady ihned hlásí vyučujícímu. Před odchodem z učebny provede pořádek a zapíše stav do pracovního sešitu pracoviště. /datum, jméno, třída, závady/.
4. Vyučující po ukončení výuky provede zápis do centrálního sešitu a rovněž parafrázuje zápisy studentů.
5. V učebně je zakázáno jíst, pít kouřit, příp. užívat omamných látek. Vstup je povolen jen v přezůvkách.
6. Každý odchod z učebny je student povinen hlásit vyučujícímu.
7. Správce učebny kontroluje 1x týdně stav učebny a toto zapíše do centrálního sešitu.
8. Tašky odloží studenti v šatně nebo na určeném místě.
9. Student smí zapnout CNC stroj jen se souhlasem vyučujícího. Po zapnutí CNC stroje smí provádět jen operace schválené vyučujícím.
10. Bezpečnost práce na CNC strojích se řídí dle ČSN 200700 – všeobecné bezpečnostní předpisy pro obráběcí stroje, ČSN 200 701 – bezpečnostní předpisy pro práci na hrotových soustruzích a ČSN 200 711 – bezpečnostní předpisy pro práci na frézkách. Dále musí být studenti prokazatelně seznámeni s poskytováním první pomoci (ČES 000294) a provozním řádem.
11. Případné škody na zařízení učebny, počítačích a strojích hradí viník (dle § 27 NV.č.108/94 Sbírky).
12. Poslední opouští učebnu vyučující, který provede kontrolu pořádku, uzavření oken, vypne světla, hlavní jistič a uzamkne učebnu.
13. V případě požáru nutno postupovat v souladu s požárními směrnicemi a případně i v souladu s evakuačním plánem, pokusit se o likvidaci požáru použitím hasicího přístroje umístěného v učebně, případně přivolat hasiče.
14. Nedodržení a porušení provozního řádu je hodnoceno jako porušení školního řádu s vyvozením příslušných důsledků.

Ve Vítkovících dne 21. září 2016
zpracoval bezpečnostní preventista Zdeněk Koval

Schválil: Mgr. Tomáš Řežáb
ředitel SPŠ

PROVOZNÍ ŘÁD POSILOVNY

1. Vstup do posilovny je povolen pouze v účelném cvičebním úboru. Cvičí se bez obuvi, která je uložena v jí vymezeném prostoru. Do cvičebního úboru se žáci či cvičenci převlékají v šatně TEV.
2. Mimo výuku TEV, která probíhá podle rozvrhu, má v posilovně povoleno cvičit maximálně 23 cvičenců.
3. Vstup a pobyt v posilovně je možný jen pod přímým dozorem našich učitelů (dále cvičitelů). Ti jsou odpovědní za bezpečnost, kázeň, pořádek a stav technického vybavení posilovny. Posilovací zařízení je možno používat pouze v souladu s metodickými pokyny, uvedenými u každého stanoviště.
4. Cvičící jsou povinni se řídit pokyny cvičitele a vyvarovat se takového způsobu cvičení, který by mohl ohrozit jejich zdraví, způsobit zranění, nebo poškodit zařízení posilovny.
5. Cvičící je povinen ihned upozornit na jakoukoliv závadu v posilovně a rovněž nahlásit každý úraz nebo zranění cvičiteli.
6. Po ukončení organizované činnosti žáků nebo cvičenců odchází učitel z posilovny jako poslední a zajistí provedení kontroly pořádku, uzavření oken, vypnutí elektrického zařízení, osvětlení a uzamčení učebny.
7. Manipulaci s osvětlením, ventilátorem a elektronikou smí provádět pouze cvičitel.
8. Individuální cvičení bez dozoru cvičitelů je přísně zakázáno.
9. Cvičící jsou v posilovně povinni dodržovat všechny povinnosti studentů, vyplývající ze školního řádu.
10. Vzniklé škody hradí viník (dle §27 Nařízení vlády č. 108/94 Sb.).
11. Každou návštěvu posilovny a závady, ke kterým případně dojde, je povinen vedoucí cvičitel zapsat do provozního sešitu posilovny. Každý úraz zapíše vedoucí cvičení do sešitu úrazů TEV.
12. V případě požáru je nutno postupovat v souladu s požárními směrnicemi, popřípadě evakuačním plánem.
13. Nedodržení a porušení provozního řádu je hodnoceno jako porušení školního a pracovního řádu s vyvozením příslušných důsledků.

TABULKOVÝ PŘEHLED RIZIK

Nebezpečí ohrožující laiky - Ž Á K Y SPŠ

POSUZOVANÉ SYSTÉMY (subsystém)	ZDROJE RIZIK školní budovy, prostory pro výuku, sport, stravování atd. jiná nebezpečná místa	IDENTIFIKACE NEBEZPEČÍ popis, druh ohrožení, charakteristika nebezpečí - mechanická, fyzikální, elektrická, ohrožení látkami, jiná nebezpečí atd.	ZÁVAŽNOST RIZIKA (vyhodnocení)			BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ k eliminaci (omezení) rizik	POZNÁMKY
			A	B	MR		
OBJEKT ŠKOLY (ObŠ) OBJEKT ŠKOLNÍCH DÍLEN	<u>Rizika elektrická</u> (kdekoliv uvnitř budov SPŠ) <u>Rizika chemická</u> (učebny, dílny či kabinety) <u>Rizika během pohybu</u> <u>v obou budovách</u> (učebny, chodby, schodiště, šatny, dílny, laboratoře aj.)	<u>Základní nebezpečí:</u>					
		*možný úraz elektrinou - nepřímý dotyk	1	3	3	*závady na EZ ihned odstranit (provádí jen kvalifikovaná osoba pro práce na EZ) - např. u vypínačů, u šňůrových vedení, zásuvek aj. platí též - nezasahovat do ochranných systémů EZ (ochranné izolace, kryty, stínění aj.)	Žáci školy – také laici působí v objektech jen v rámci vyučovacího a výchovného procesu, jejichž součástí jsou i jiné související akce, mimo jiné též akce sportovního, kulturního případně společenského charakteru.
		*možný úraz elektrinou - přímý dotyk - nesmí nastat !!	1	3	3	*upozornit žáky na zákaz manipulace s CHL, nedovolené požívání, zkoušení jejich chuti, nadměrné čichání atd.	
		(<u>možný výskyt</u> : méně - učebny, kabinety, více v OŠK /stroje/)	1	2	2	*poučit o možnosti pádu na podlahách (jsou-li kluzké nebo znečištěné , mírně poškozené , popř. jinak vadné)	
		*vyvolaná účinkem CHL (např. dráždivým - tj. SAVO aj.)	1	2	2	*včas opravit či zajistit rozbité skleněné výplně, totéž při rozbití umyvadel, keramických obkladů atd. - poučit žáky	
		*pád při chůzi (zranění končetin, hlavy či jiné části těla)	1	3	2	o možné újmě na zdraví (riziku řezných, bodných ran apod.)	
		*řezné či tržné rány, krvácení (prsty, dlaň, nárt nohy aj. - viz např. rozbití skleněné výplně oken či dveří, poranění o drátěné výplně v šatnách, zranění o vadný nábytek atd.)	1	3	1		
		*pád při pohybu v prostorách OŠD (zranění končetin, hlavy), zranění ve svařovně – opaření, popálení (obličej, ústa, ruce aj.)					

(OŠD)	Rizika hygienická	*řezné či tržné rány, krvácení (prsty, dlaně, nohy, ústa aj.)	1	2	2	*dbát hygienických zásad při skladování, zpracování a též	Odpovědnost vedení , též pedagogů či ostatních zaměstnanců školy za provoz všech zařízení je definována právními předpisy a dokumenty vydanými MŠMT . Přehled uvedených rizik a nebezpečných situací není vyčerpávající , žáci působící v SPŠ mohou být vystaveni i dalším druhům rizik. Základní poučení žáka pak musí zajistit třídní učitel , popř. učitel OV (např. v OŠD), dle daného předmětu, což je vždy důležité, protože požadavky na ochranu zdraví žáků musí být vždy zcela naplněny.
	(jídelna, umývárna, WC aj.)	*požití závadných poživatin (bakterie, viry, plísně aj.)	1	2	2	úpravách poživatin, dezinfikovat a kvalitně ošetřovat - mýt	
		*nevhodné polohy při výuce (viz učebny v SPŠ , též dílny aj.)	1	3	2	nádobí, nástroje, zpracovatelské kuchyňské stroje i náčiní	
	Rizika ergonomická	*nevhodné, nedostatečné osvětlení (špatná viditelnost tabule, názorných či výukových pomůcek, monitoru u PC)	1	3	1	*respektovat zcela ergonomické a fyziologické zásady, též zásady o mikroklimatu, rovněž požadavky psychologické	
	(učební a výukové	*nevhodný učební prostor či mikroklima, přetížení, stres	1	3	2	*poučit žáky o bezpečném přecházení vozovek jednotlivci	
	prostory v budovách SPŠ)	*úraz při provozu DP - jízdního kola, vozidla, vozidla MHD, též jiného prostředku ZZ - výtah (přimáčknutí, sražení, přejetí, zachycení, vtažení končetiny - kabina výtahu /mimo SPŠ / atd.)	1	3	2	či útvary chodců (skupinou žáků), poučit o používání vyznačených přechodů pro chodce, o respektování signalizace (křižovatky), určit zásady přepravy ve vozech MHD (autobusech, popř. i trolejbusch či tramvajích)	
	Rizika působící mimo	*úrazy ve vozidle MHD (pády, uklouznutí, přimáčknutí dveřmi)	1	2	3	*poučit žáky o bezpečném způsobu pohybu v přírodě, určit vhodné trasy přesunu, týká se omezení jiných aktivit SPŠ	
	prostory SPŠ	*úrazy - pohyb v přírodě, na pozemku - pády, zlomeniny, odřeniny, kousnutí hmyzem (klíštětem), zranění spolužákem atd.	1	2-3	2	*kontrolovat včas tělocvičné nářadí, při rizikovém sportu trvale sledovat činnost žáků , dbát na plnění svých pokynů	
	(doprava, výlety, exkurze aj.)	*pád na rovině - podlahy, chodby (uklouznutí, zakopnutí)	1	2	2	*nepřipustit cvičení při zjištění závad na zařízení, odstranit nedostatky, včas a odborně poskytnout I. pomoc při úrazu	
		Rizika při sportu -	*pád ze zvýšeného místa (ribstoly, lana a tyče pro šplh, jiné nářadí v prostorách Tv - kladina, hrazda, kruhy, trampolína aj.)	1	3	2	
	- tělesné a sportovní aktivity	*úrazy při bězích - štafety, skoky (dálka či výška), úrazy při míčových hrách (košíková, házená, kopaná, stolní tenis)	1	3	1	*věnovat pohybu, sportu či jiným akcím na pozemcích SPŠ zvýšenou pozornost - poučit o tom prokazatelně žáky	
	pohyb na pozemku	*úrazy - jiné sporty - např. plavání, lyžování aj. (školní úrazy hlavy, končetin, páteře atd. - zlomeniny, podvrtnutí, utonutí pohmoždění, apod.)	1	2-3	2		
	SPŠ či mimo něj	*úrazy žáků - např. v OŠD - na komunikaci , okolo stroje apod. (úrazy hlavy, končetin, páteře aj. - zlomeniny, podvrtnutí, pády)	1	3	2		

POŽÁRNÍ ŘÁD

pro objekt Střední průmyslové školy ul. Zengrova 1, Ostrava 3

Požární řád upravuje základní zásady zabezpečování požární ochrany v místě, kde je zvýšené požární nebezpečí.

a) Stručný popis vykonávané činnosti a charakteristiky požárního nebezpečí provozované činnosti

Objekt SPŠ je složen ze tří pavilónů a tělocvičny, které jsou komunikačně propojeny. V objektu SPŠ školy se provádí výuka žactva. Jelikož se jedná o objekt školského provozu o 4 nadzemních podlažích a tento objekt nemá zřízenou chráněnou únikovou cestu je zařazen dle bodu 2j) § 4 zákona o PO mezi činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím.

b) Požárně technické charakteristiky hořlavých látek

papír - hořlavý materiál, jehož základní složkou je celulóza s $t_{\text{samovzn.}} = 100^{\circ}\text{C}$. Balíky, svazky a role papíru jsou nesnadno zápalné a hoří za normálních okolností velmi těžce. Papír je třeba chránit před zdrojem tepla s teplotou vyšší než 100°C .

celofán - hořlavý materiál. Při skladování ve vrstvách má sklon k samovznícení, a proto je nutno jej chránit před zdroji tepla s teplotou nad 100°C .

vlnitá lepenka - hořlavý materiál. Teplota vznícení je 427°C . Má sklon k tepelného samovznícení, teplota žhnutí je 258°C . Chránit před zdrojem tepla s teplotou vyšší než 100°C .

dřevo - hořlavý materiál s $t_{\text{vznícení}} = 375^{\circ}\text{C} - 399^{\circ}\text{C}$. Dřevo je třeba chránit před zdrojem tepla s teplotou vyšší než 120°C .

plasty - makromolekulární organické sloučeniny, které vznikly přeměnou organických přírodních nebo uměle vyrobených látek a v určité teplotní oblasti se chovají plasticky.

NÁZEV	ZNAČKA	Teplota měknutí	Třída hořlavosti	Teplota vzplanutí	Teplota vznícení
Polyamid	PA	100-215	hořlavý	395-421	425-444
Polyethylen	PE	110-130	dobře hořlavý	306-341	349-417
Polypropylen	PP	120-148	dobře hořlavý	328-410	350-570
Polystyren	PS	75-110	dobře hořlavý	345-395	484-500
Polyuretan, pěnový -	PUR	150-170	dobře hořlavý	310-440	415-480

měkký					
Polyvinylchlorid-měkký	PVC	75-80	hořlavý	390	441-455

bavlna - je hořlavá, vláknitá látka: $t_{\text{vznícení}} = 407^{\circ}\text{C}$, $t_{\text{samovzn.}} = 120^{\circ}\text{C}$,

- hustota 80 kg.m^{-3} , výhřevnost cca $17,5\text{ MJ.kg}^{-1}$,

textilie - tvznícení podle druhu 350 – 410 $^{\circ}\text{C}$, při hoření textilií s příměsí syntetických látek vznikají toxické zplodiny hoření.

c) Stanovení podmínek požární bezpečnosti k zamezení vzniku a šíření požáru

- hořlavé látky nesmí být ukládány v blízkosti tepelných spotřebičů a musí být dodrženy bezpečné vzdálenosti od tepelných spotřebičů dle návodu výrobce, příp. ČSN 06 1008,
- dodržovat minimální odstup hořlavého materiálu 1 metr od svítidel, je zakázáno snímání krytů svítidel,
- veškeré komunikační prostory musí zůstat trvale volné a na únikových cestách není dovoleno ani přechodně cokoliv skladovat,
- neblokovat žádný z protipožárních prostředků (nástěnné hydranty, hasicí přístroje),
- na přenosné hasicí přístroje není dovoleno zavěšovat žádný materiál,
- v objektu dodržovat zákaz kouření,
- na elektroinstalaci nesmí být zřizována žádná provizoria, opravovat el. instalaci při provozu je zakázáno, opravu elektrických zařízení smí provádět jen pověřený zaměstnanec,
- po ukončení pracovní směny musí být vypnuta veškerá el. zařízení v daných prostorech,
- v suterénu nesmí být skladovány hořlavé plyny a plyny podporující hoření v tlakových lahvích, v nadzemních podlažích mohou být max. do součtu 100 litrů vnitřních objemů v budově, pro uhlovodíkové plyny platí max. 60 kg vnitřních objemů v budově,
- v celé budově může být skladováno max. 250 l hořlavých kapalin všech tříd nebezpečnosti, z čehož max. 50 litrů I. třídy, rozbitné obaly (sklo apod.) musí být skladovány v nehořlavé uzavíratelné skříni,
- hasicí přístroje jsou instalovány v dostatečném počtu převážně na chodbách (práškové 6 kg, sněhové 5 kg a vodní 10 l), udržovat zajištěné proti pádu,
- práce s otevřeným ohněm a dalšími zdroji případného zapálení za přítomnosti hořlavých látek (jakéhokoli skupenství) je možno provádět výlučně na základě písemného příkazu se stanovením konkrétních bezpečnostních opatření.

d) Stanovení podmínek pro bezpečný pobyt a pohyb osob

a způsob zabezpečení volných únikových cest

Zaměstnanci : předpokladem bezpečného pobytu a pohybu zaměstnanců je jejich **prokazatelné seznámení** s tímto požárním řádem a příkazy ředitele vydanými pro SPŠ. Další podmínkou je povinnost každého zaměstnavatele a provozovatele činnosti seznámit sebe a své zaměstnance s platnými předpisy a normami v oblasti požární ochrany (PO) pro danou provozovanou činnost dle zpracovaných tematických plánů **školení** zaměstnanců a vedoucích zaměstnanců včetně časových rozvrhů školení - při uzavírání pracovního poměru (před zahájením práce).

Ostatní osoby (žáci, návštěvy atd.) : předpokladem bezpečného pobytu a pohybu osob je udržování volných únikových cest až do volného prostoru.

e) Vymezení oprávnění a povinností osob při zajišťování stanovených podmínek požární bezpečnosti pro zahájení, průběh, přerušení a ukončení činností

Zaměstnanci jsou povinni dodržovat podmínky stanovené tímto řádem a platnými předpisy, se kterými byli prokazatelně seznámeni.

Všechny **ostatní osoby** jsou povinny uposlechnout jejich pokynů při pohybu v objektu.

f) Jméno a příjmení odpovědného vedoucího zaměstnance

za požární ochranu v budově :

.....

Příloha : pokyny pro činnost preventivní požární hlídky.

V Ostravě, září/2015

Aktualizace leden 2007

Schvaluji:.....

ředitel Mgr. Tomáš Řežáb

Poznámka:

Přehled o umístění výstražných a bezpečnostních značek, věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení je zpracován do Stanovení organizace zabezpečení požární ochrany.

POŽÁRNÍ POPLACHOVÉ SMĚRNICE

Povinnosti zaměstnanců v případě zpozorování požáru :

1. Při zpozorování požáru jej **uhasit**, nestačí-li na to svými silami a prostředky, provést vyhlášení poplachu a ohlášení požáru.

2. Vyhlásit požární **poplach** :

voláním

HOŘÍ

- student nahlásí požár nejbližšímu zaměstnanci školy

3. Ohlásit požár na operační středisko Hasičského záchranného sboru kraje
- **Centrum tísňového volání Integrovaného záchranného systému města Ostravy**

z pevné linky i z mobilního telefonu

tel. č. **150**

Při ohlášení na operační středisko (ohlašovnu) uvést:

své jméno, číslo telefonu, adresu místa požáru, co hoří, které podlaží, rozsah požáru, nebezpečné látky apod.

4. Informuje ředitele (zástupce ředitele) a vrátného.

Povinnosti zaměstnanců při vyhlášení poplachu :

1. Osoby bezprostředně ohrožené požárem urychleně opustí požárem ohrožený prostor (studenti za doprovodu vyučujícího).

2. Členové preventivní požární hlídky se okamžitě dostaví na místo požáru a spolu s jimi určenými zaměstnanci likvidují požár pomocí dostupných hasicích prostředků.

3. Ostatní osoby (vyučující, studenti a ostatní zaměstnanci školy) vyčkají ve svých třídách nebo pracovištích až do pokynu řídícího evakuace, poté opustí budovu školy dle zásad požárního evakuačního plánu, vyučující provedou kontrolu počtu studentů.

4. Po příjezdu jednotky HZS respektovat pokyny velitele zasahující jednotky.

Důležitá telefonní čísla a adresy :

Hasičský záchr. sbor m.OstravyVýškovická 40 tel.: 150 (950 730 111)

Policie České republikyMečnikovova 4 tel.: ...158 (974 725 771)

Městská policieLidická 25 tel.:156 (596 614 098)

Záchranná službaVarenská tel.: 155

PlynárnyPlynární 5tel.: 1239

VodárnyVdovská 9 tel.: 800 202 700

Rozvod elektřinyFoerstrova 22tel.: 840 850 860

V Ostravě – září/2015

za SPŠ, Ostrava-Vítkovice:

ředitel Mgr. Tomáš Řežáb

Zpracovala: Ing. Drahomíra Rašková - č. osv. Š-273/96

POŽÁRNÍ EVAKUAČNÍ PLÁN

pro Střední průmyslovou školu, Ostrava-Vítkovice,

příspěvková organizace

1. Evakuaci bude řídit **ředitel školy, zástupce ředitele, požární preventista** a v době jejich nepřítomnosti **vrátný**.
2. Evakuace bude řízena **z haly u hlavního vchodu**, vyhlášena bude školním rozhlasem a prostřednictvím pověřených osob – preventivní požární hlídky (i v případě výpadku elektrického proudu).
3. Při vyhlášení požárního poplachu zajistí službu konající zaměstnanec vrátnice otevření hlavního vchodu a vchodu z hlavního schodiště na dvůr.
4. Evakuaci studentů budou provádět vyučující jednotlivých tříd, každý učitel zodpovídá za studenty své třídy.
5. **Při požáru** bude evakuace probíhat postupně tak, aby nedošlo k ucpání únikových východů:
 - osoby z přízemí hlavní budovy odcházejí východem z bočního schodiště (dveře z vnitřní strany během provozu školy otevřeny) a východem z hlavního schodiště na školní dvůr a odtud na shromaždiště
 - osoby z 1., 2. a 3. patra hlavní budovy odcházejí hlavním východem přes ulici Zengrovu do sadu J. Jabůrkové
 - osoby z tělocvičny odcházejí východem u šaten tělocvičny na školní dvůr a odtud na shromaždiště – klíč má vyučující
 - osoby z dílen opustí budovu hlavním dílenským východem do sadu J. Jabůrkové – klíč je umístěn v kabinetě vedoucího dílen, který je přístupný pro všechny vyučující dílen

Bude prováděna postupná evakuace studentů z jednotlivých podlaží, nejdříve budou evakuováni studenti z bezprostřední blízkosti požáru, následně osoby ohrožení šířením požáru a kouře.
6. Evakuované osoby se soustředí **v sadu J. Jabůrkové**.
7. Kontrolu počtu evakuovaných studentů provedou vyučující jednotlivých tříd, kontrolu, zda byli evakuováni všichni studenti a zaměstnanci školy, provede řídící evakuace.

- 8. První pomoc** zraněným poskytnou na místě znalé osoby pod vedením zdravotníka školy, v případě potřeby bude zavolaná Rychlá záchranná služba v Ostravě - tel. č. **155**.
- 9.** Řídící evakuace rozhodne dle rozsahu požáru a konkrétních podmínek a s přihlédnutím k zajištění bezpečnosti studentů a zaměstnanců školy o evakuaci cenných věcí, materiálu a finanční hotovosti. Rovněž určí osobu zodpovědnou za střežení tohoto materiálu, který bude shromažďován v sadu J. Jabůrkové.

V Ostravě, září 2015

Za SPŠ, Ostrava-Vítkovice:

.....

Ředitel Mgr. Tomáš Řežáb

Zpracovala: Ing. Drahomíra Rašková - č. osv. Š-273/96